

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «БАРНА СПРАВА І ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ СОМЕЛЬЄ»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»
Освітня програма « Туризм»
Рік навчання 4, семестр 7
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова викладання українська

Лектор дисципліни

к.т.н., доцент Ткаченко Любов Володимирівна

Контактна інформація
лектора (e-mail)

доцент кафедри готельно-ресторанної справи та туризму
lubashev28@gmail.com, l.tkachenko@nubip.edu.ua

Сторінка дисципліни в
eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ (до 1000 друкованих знаків)

Дисципліна «Барна справа і організація роботи сомельє» є однією із дисциплін професійного спрямування, що викладається з метою формування теоретичних професійних знань з виробництва та споживання вин, міцних алкогольних напоїв та коктейлів у закладах ресторанного господарства; формування базових знань з технології приготування гарячих, холодних напоїв та коктейлів.

Серед основних розділів курсу детально розглядаються: загальні правила підбору вин та напоїв у закладах ресторанного господарства різної спеціалізації; барна карта, винна карта та правила їх складання; техніка приготування змішаних напоїв; характеристика основних компонентів; групи змішаних напоїв та теорія їх будування.

Набуті знання з дисципліни «Барна справа і організація роботи сомельє» формують у майбутнього фахівця з спеціальності «Туризм і рекреація» вміння застосувати надбання світової цивілізації у сфері відомих напоїв в різних країнах світу для подальшої професійної діяльності.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
4 курс, 7 семестр				
Модуль 1. Класифікація і характеристика барів, їх матеріально-технічна база				
Тема 1. Історія виникнення бару. Класифікація і характеристика барів	2/2	Знати історичні аспекти виникнення барів. Класифікацію барів за асортиментом, призначенням, рівнем комфортності, часом роботи тощо.	Виконання науково-дослідної роботи згідно рекомендованої тематики курсу, тестування (в.т.ч. velearn), опитування, дискусії	10
Тема 2. Торгово-виробнича структура барів та особливості організації різних приміщень. Організація постачання бару	2/2	Знати структуру виробничої групи приміщень в барах за спеціалізацією та асортиментом продукції. Знати правила укладення договору з постачальником. Вміти розраховувати необхідну кількість і асортимент ресурсів з урахуванням попиту споживачів на різні групи страв та виробів.	Тестування (в.т.ч. velearn), Опитування, дискусії Практичні завдання Виконання самостійної роботи (в.т.ч. velearn)	10
Тема 3. Обладнання, меблі, посуд барів.	2/2	Знати та вміти підбирати геометричні форми барної стійки до інтер'єру. Розумітися на інвентарі, інструментах та барних аксесуарах. Вміти підбирати барний посуд в залежності від складових компонентів напоїв.	Виконання науково-дослідної роботи згідно тематики курсу, тестування (в.т.ч. в elearn), Опитування, дискусії	10

Тема 4. Організація роботи персоналу за барною стійкою. Організація робочого місця бармена	2/2	Знати кваліфікаційні вимоги до бармена та персоналу. Вміти організувати роботу бармена та бариста. Знати правила оформлення вітрини бару й раціональне використання робочої зони бармена. Зонування робочого місця бармена.	Тестування (в.т.ч. velearn), Опитування, дискусії Практичні завдання Виконання самостійної роботи (в.т.ч. velearn)	15
Тема 5. Барна карта та правила її складання Організація обслуговування споживачів. Загальні правила подачі страв та напоїв у барах різної спеціалізації	2/2	Знати послідовність запису продукції в барних картах за різними ознаками: за сировинною основою, за температурою подачі, за смаковими якостями, за вмістом алкоголю тощо. Знати та розуміти основні принципи успішного обслуговування. Знати правила подачі різних груп страв та напоїв за встановленою чергою подання у відповідному посуді.	Робота з барними картами різних закладів. Складання барної карти за інд. завданням. Тестування (в.т.ч. velearn), Опитування, дискусії Практичні завдання Виконання самостійної роботи (в.т.ч. velearn)	15
Тема 6. Історичні аспекти виникнення змішаних напоїв. Класифікація змішаних напоїв. Групи змішаних напоїв та теорія їх будування		Знати класифікацію змішаних напоїв: згідно з міцністю; за температурою подачі; залежно від послідовності споживання напою й за призначенням; за вмістом газу; за вмістом алкоголю; за вмістом цукру тощо.	Виконання науково-дослідної роботи згідно тематики курсу, Тестування (в.т.ч. velearn), Опитування, дискусії Практичні завдання Виконання самостійної	15

			роботи (в.т.ч. velearn)	
Тема 7. Техніка приготування напоїв. Характеристика основних компонентів. Групи змішаних напоїв та теорія їх будовання		Знати техніку приготування щаруватих змішаних напоїв, емульгаторних змішаних напоїв, тонізуючих і прохолодних напоїв. Знати основні групи змішаних напоїв. Прийоми приготування змішаних напоїв: прямо в келиху, у барній склянці, в шейкері, міксері.	Тестування (в.т.ч. velearn), Опитування, дискусії Практичні завдання Виконання самостійної роботи (в.т.ч. velearn)	15
Тема 8. Особливості приготування, подачі та реалізації напоїв з чаю. Особливості приготування, подачі та реалізації напоїв з кави.		Знати історичні шляхи виробництва чаю, технологічні аспекти виробництва чаю, характеристику видів чаю, правила подачі та реалізації напоїв з чаю. Знати історичні шляхи виробництва кави, технологічні аспекти виробництва кави, характеристику видів кави, правила подачі та реалізації напоїв з кави.	Виконання науково-дослідної роботи згідно тематики курсу, Тестування (в.т.ч. velearn), Опитування, дискусії Практичні завдання Виконання самостійної роботи (в.т.ч. velearn)	10
Разом за модулем 1	16/16			100
Модуль 2. Організація роботи сомельє				
Тема 9. Професія сомельє. Кваліфікаційна характеристика сомельє. Роль сомельє у обслуговуванні споживачів.	2/2	Знати правила, основні методи та форми роботи сомельє	Тестування (в.т.ч. velearn), Опитування, дискусії Практичні завдання Виконання самостійної роботи (в.т.ч. velearn)	15
Тема 10. Матеріально-	2/2	Знати матеріально-технічне	Тестування (в.т.ч. velearn),	15

технічне оснащення роботи сомельє. Асортимент скляного посуду для вина та інших алкогольних напоїв.		оснащення роботи сомельє та асортимент скляного посуду для вина та інших алкогольних напоїв.	Опитування, дискусії Практичні завдання Виконання самостійної роботи (в.т.ч. velearn)	
Тема 11 Принципи формування асортименту вина та інших спиртних напоїв у закладах ресторанного господарства. Правила складання та оформлення винної карти.	2/2	Знати принципи формування асортименту вина та інших спиртних напоїв у закладах ресторанного господарства., а також правила складання та оформлення винної карти.	Тестування (в.т.ч. velearn), Опитування, дискусії Практичні завдання Виконання самостійної роботи (в.т.ч. velearn)	20
Тема 12. Відомі вина країн виробників Старого і Нового світу.	4/4	Знати відомі вина країн виробників Старого світу (Франція, Італія, Іспанія, Португалія, Грузія) і Нового світу (Чілі. Аргентина, Нова Зеландія, ЮАР).	Виконання науково-дослідної роботи згідно тематики курсу, Тестування (в.т.ч. velearn), Опитування, дискусії Практичні завдання Виконання самостійної роботи (в.т.ч. velearn)	20
Тема13. Основи дегустації вина та особливості подачі.	2/2	Знати особливості дегустації та подачі вина.	Виконання науково-дослідної роботи згідно тематики курсу, тестування (в.т.ч. velearn), Опитування, дискусії	15
Тема 14. Основні принципи еногастрономії. Винний туризм.	2/2	Знати основні принципи еногастрономії.та вміти правильно підбирати до страв вина	Виконання науково-дослідної роботи згідно тематики курсу, тестування (в.т.ч. velearn),	15

			Опитування, дискусії	
Разом за модулем 2	14/14			100
Всього за семестр	30/30			200
Екзамен				
Всього за курс	150 годин			

ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ РОБІТ

Напрямок 1: « Винний туризм»

Мета – закріплення компетенцій в області організації винного туризму в різних країнах світу.

Підготувати есе (презентацію) відповідно до вибраної країни. Варіанти практичних завдань наведено в таблиці 1.

Таблиця 1. Варіанти практичних завдань

Варіант	Назва країни (регіон).
1	Франція (Бургундія)
2	Франція (Ельзас))
3	Франція (Шампань)
4	Франція (Коньяк)
5	Франція (Божоле)
6	Франція (Прованс)
7	Італія (Венето)
8	Італія (П'ємонт)
9	Італія (Тоскана)
10	Італія (Емілія-Романья)
11	Іспанія (Ріоха)
12	Іспанія (Наварра)
13	Іспанія (Каталонія)
14	Іспанія (Андалусія)
15	Португалія
16	Німеччина
17	Угорщина
18	Греція
19	Болгарія
20	Грузія
21	Україна
22	Молдова
23	Чилі
24	Аргентина
25	США (Каліфорнія)
26	Австралія
27	Нова Зеландія

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано